

IV. Raadpleging van de archieven

A. Ouder dan 100 jaar

Documenten die ouder zijn dan 100 jaar én die neergelegd zijn bij het Rijksarchief zijn vrij raadpleegbaar.

B. Jonger dan 100 jaar

De raadpleging van de dossiers van de opgeheven militaire rechtscolleges is onderworpen aan de omzendbrief 22/2013 van het College van Procureurs-generaal. Het Koninklijk Besluit van 17/12/2003 plaatste de archieven van de voormalige militaire rechtscolleges onder het beheer van het College van Procureurs-generaal. Het College is bevoegd voor het verlenen van toelating tot inzage van een dossier of voor het afleveren van een afschrift.

C. Bijzonder geval: repressie van incivieken na de Tweede Wereldoorlog

1. Aanvragen uit persoonlijke belangstelling

In principe wordt geen positief gevolg gegeven aan verzoeken uit algemene interesse voor het verleden van een voorouder of van een verwant (bv. ten behoeve van het schrijven van een familiegeschiedenis).

Een verzoek van verwanten kan enkel gehonoreerd worden indien:

- het afkomstig is van de weduwe, de kinderen of andere rechthebbenden van de veroordeelde ;
- geen derden bij het dossier betrokken zijn op strafrechtelijk vlak.

Algemene regels voor aanvragen ingediend op grond van een persoonlijke belangstelling:

- Dossiers waarin een vonnis of een arrest gevelde werd: toegang is onbeperkt wat betreft
  - documenten die tijdens de rechtszitting integraal zijn voorgelezen of waarvan nadien een kopie in de pers werd gepubliceerd;
  - documenten die de algemene historische context schetsen.
- Dossiers waarin een beslissing tot vrijspraak, zondergevolgstelling of buitenvervolginstelling genomen werd en dossiers waarin werd overgaan tot eerherstel van de veroordeelde:
  - worden nooit aan derden meegedeeld;
  - mededeling is enkel mogelijk indien de persoon in wiens naam het dossier behandeld werd (of diens rechthebbende indien de betrokkene overleden is) formeel zou(den) verklaren hiermee in te stemmen.

Verzoeken

Verzoeken tot kennisname van een dossier moeten verstuurd worden aan het College van Procureurs-generaal. Het schriftelijke verzoek wordt **per post** gericht aan het Secretariaat van het College van Procureurs-generaal – dienst Archieven, Ernest Allardstraat 42, 1000 Brussel.

Het verzoek dient de volgende informatie te bevatten:

- Naam, voornaam & geboortedatum van de betrokkene in een dossier;
- Een omstandige motivering van de wens tot raadpleging van een dossier.

Zonder deze elementen zullen aanvragen niet in aanmerking komen voor een verdere behandeling.

2. Aanvragen met administratieve of gerechtelijke doeleinden

Behoudens uitzonderingen worden deze aanvragen gehonoreerd indien de dossiers nodig zijn voor het uitvoeren van activiteiten die kaderen binnen een wettelijke bevoegdheid.

3. Aanvragen met wetenschappelijke doeleinden

Leden van het academisch korps (professoren, docenten), onderzoekers van het FWO of FNRS en doctoraatsstudenten die verbonden zijn één van de volgende instellingen zijn niet onderworpen aan de beperkingen die hierboven vermeld worden:

- de Belgische universiteiten;
- de Koninklijke Militaire School
- het Algemeen Rijksarchief en het Rijksarchief in de provinciën
- Het Studie- en documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (CEGESOMA);
- de directeur van het Nationaal gedenkteken van het Fort van Breendonk;
- de directeur van het Joods Museum van Deportatie en Verzet (Dossinkazerne Mechelen);
- de directeur van de Auschwitzstichting.

Verzoeken van masterstudenten in de geschiedenis kunnen worden ingewilligd, voor zover ze kaderen in het onderzoek voor hun masterscriptie en nadat nagegaan werd of er wel degelijk sprake is van een historisch belang. Ter staving van dit belang wordt voorafgaandelijk een document voorgelegd dat ondertekend dient te worden.

Verzoeken

Aanvragen voor wetenschappelijke doeleinden kunnen enkel ingewilligd worden indien **bijlage 2 van de omzendbrief** wordt ingevuld.¹

Verzoeken met wetenschappelijke doeleinden kunnen ofwel **per post** rechtstreeks gericht worden aan het Secretariaat van het College van Procureurs-generaal – dienst Archieven, Ernest Allardstraat 42, 1000 Brussel, ofwel aan de Algemeen Rijksarchivaris, Ruisbroekstraat 2, 1000 Brussel. In dit laatste geval zal de Rijksarchivaris zich uitspreken over het wetenschappelijk karakter van de aanvraag in de zin van de eerder vermelde omzendbrief.

---

¹ De bijlage kan gedownload worden op: http://www.om-mp.be/omzendbrief/5471171/col_22-2013_d_d_19_12_2013.html

		Persoonlijke belangstelling ²	Administratieve of gerechtelijke aanvragen	Wetenschappelijk onderzoek
Ouder dan 100 jaar				
Jonger dan 100 jaar	<i>Veroordeling (vonnis of arrest)</i>			
	<i>Zonder gevolg-klassering Buitenvervolginstelling Vrijspraak (vonnis of arrest) Eerherstel</i>			

	vrij raadpleegbaar
	gedeeltelijk raadpleegbaar
	niet raadpleegbaar

D. Privacy

Voor een omstandige uiteenzetting van de rechten en plichten van onderzoekers inzake privacy verwijzen we de belanghebbenden door naar het vademecum van de *Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer* dat online kan geraadpleegd worden :

<http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/01.02.01.05-vademecum-historisch-onderzoek.pdf>

² Tenzij het verzoek afkomstig is van de weduwe, kinderen of andere rechthebbenden van de veroordeelde.